

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH120034

NAZWA
OBSZARU Czerna

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH120034	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Czerna

1.4. Data opracowania 2004-09	1.5. Data aktualizacji 2024-05
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2007-03
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2009-02
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2017-04
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MŚ z dn. 16 marca 2017 r. w spr. soo Czerna (PLH120034)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
19.6306

Szerokość geograficzna
50.1692

2.2. Powierzchnia [ha]:
76.39

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2 Nazwa regionu

PL21	Małopolskie
------	-------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
8310			0.0	2	M	D			
9110			8.04		M	C	C	C	C
9130			25.09		M	B	C	A	B
9170			3.0		M	D			

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki				Populacja na obszarze				Ocena obszaru	
		Nazwa					Jakość		

Grupa	Kod	naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
M	1321	Myotis emarginatus			r	250	450	i		G	B	B	C	B
M	1303	Rhinolophus hipposideros			r	150	250	i		G	B	C	C	C

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N16	84.79
N19	0.06
N12	15.15
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Czarna leży w Wyżynie Olkuskiej, na północ od Krzeszowic. Klasztor został wybudowany w XVII wieku i od tego czasu wykorzystywany jest do celów sakralnych przez zakon Karmelitów Bosych. Posadowiony jest nad doliną Eliaszkówki, poza wsią. Przy klasztorze znajduje się aleja starych drzew. Podłoże geologiczne stanowią głównie wapienie pochodzące z dolnego karbonu, w niewielkim stopniu także z okresu triasu i jury, oraz czwartorzędowe lessy. Różnicowanie gleb w terenie jest bardzo duże, co spowodowane jest bogatą rzeźbą. Zmienne spadki zboczy, terasy i wychodnie skalne powodują mozaikowy układ gleb, bardzo zróżnicowanych nawet na niewielkich powierzchniach. Procesy erozyjne powodują także przenoszenie materiału lessowego z wierzchołków na zwietrzelinę wapieni na zboczach wąwozów, powodując wzajemne przenikanie się różnych klas gleb. W obszarze tym występują trzy zasadnicze jednostki systematyczne gleb: wapniowcowe (rędziny), gleby brunatnoziemne (gleby płowe) i gleby napływowe (deluwialne).

4.2. Jakość i znaczenie

Przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Czarna są dwa siedliska przyrodnicze:

- 9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion),
- 9130 Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)

oraz dwa gatunki nietoperzy:

- 1303 Podkowiec mały (*Rhinolophus hipposideros*) – populacja rozrodcza i zimująca,
- 1321 nocek orzęsiony (*Myotis emarginatus*) – populacja rozrodcza.

W obszarze występują ponadto dwa siedliska przyrodnicze z oceną D:

- 8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania,
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny. (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*).

9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*)

W obszarze Czerna siedlisko kwaśnej buczyny występuje w niezbyt typowej formie. Rozwija się w miejscach, gdzie less zalega niezbyt grubą warstwą na podłożu wapiennym. Są to drzewostany wielogatunkowe, o zróżnicowanej strukturze piętrowej, o charakterze zbliżonym do gospodarstwa przerębowego.

Jakość danych: M – dane o średniej jakości

Reprezentatywność: C – znacząca – brak typowego wykształcenia siedliska, gatunki charakterystyczne niezbyt licznie reprezentowane.

Powierzchnia względna: C – powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 8,04 ha, co stanowi mniej niż 2% krajowych zasobów siedliska w kontynentalnym regionie biogeograficznym.

Stan zachowania: C – średni – stopień zachowania struktury: III (średnio zachowana lub częściowo zdegradowana) oraz zachowanie funkcji II (dobre perspektywy) przy możliwości odtworzenia: II – możliwe przy średnim nakładzie kosztów.

Biorąc pod uwagę ocenę reprezentatywności (C), ocenę powierzchni względnej (C) i średni stan zachowania (C), nadano siedlisku ocenę ogólną: C.

9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*)

W obszarze Czerna znajduje się siedlisko buczyny karpackiej na powierzchni ok. 25 ha. Drzewostan główny stanowi buk w wielu 80-120 lat, pojedynczo jawor. W warstwie podszytu dominuje buk, lipa drobnolistna i leszczyna, głóg.

Jakość danych: M – dane o średniej jakości.

Reprezentatywność: B – dobra, siedlisko typowo wykształcone.

Powierzchnia względna: C – powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 25,09 ha, co stanowi mniej niż 2% krajowych zasobów siedliska w kontynentalnym regionie biogeograficznym.

Stan zachowania: A – doskonały - zachowanie struktury II (dobrze zachowana) oraz zachowanie funkcji I (doskonałe perspektywy).

Biorąc pod uwagę ocenę reprezentatywności (B), ocenę powierzchni względnej (C) i doskonały stan zachowania (A), nadano siedlisku ocenę ogólną: B.

8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania

W obszarze Natura 2000 Czerna znajdują się dwa obiekty uznane za siedlisko 8310: Jaskinia pod Bukami (I i II) i Sztolnia Galmanowa. Ze względu na małą liczbę, siedlisko uznano za nieistotne z punktu widzenia ochrony zasobów krajowych i nadano ocenę D..

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny. (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)

W obszarze stwierdzono występowanie siedliska 9170 na powierzchni 3 ha, uznano je za nieistotne z punktu widzenia ochrony zasobów krajowych i nadano ocenę D.

1303 podkowiec mały (*Rhinolophus hipposideros*) – populacja zimująca

W obszarze Natura 2000 Czerna podkowiec mały hibernuje następujących obiektach: Jaskinia pod Bukami (I i II) oraz Sztolnia Galmanowa.

Jakość danych: G – dane pochodzące z inwentaryzacji.

Populacja: C – wielkość populacji zimującej podkowca małego w obszarze wynosi 20-100 osobników, co stanowi mniej niż 2 % krajowej populacji gatunku w kontynentalnym regionie biogeograficznym.

Stan zachowania: A – doskonały - stopień zachowania cech siedliska gatunku: I – elementy doskonale zachowane (stanowiska charakteryzują się stabilnymi warunkami mikroklimatycznymi, są zabezpieczone przez nielegalną penetrację i płoszeniem nietoperzy).

Izolacja: C – populacja nieizolowana.

Biorąc pod uwagę wielkość populacji (ocena C), doskonały stan zachowania (A) i ocenę izolacji (C), nadano populacji zimującej gatunku ocenę ogólną (C).

1303 podkowiec mały (*Rhinolophus hipposideros*) – populacja rozrodcza

Stanowisko kolonii rozrodczej znajduje się w piwnicach Klasztoru w Czernej. Jest to największa kolonia rozrodcza podkowca małego na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej i kluczowa dla zachowania populacji tego gatunku w tym regionie.

Jakość danych: G – dane pochodzące z inwentaryzacji.

Populacja: B – wielkość populacji rozrodczej wynosi 150-250 osobników i stanowi ponad 2% populacji krajowej w kontynentalnym regionie biogeograficznym.

Stan zachowania: C – średni stan zachowania – stan zachowania cech siedliska: III – elementy średnio zachowane (w 2022 r. siedlisko zostało ocenione na ocenę U2 – zmiana warunków wynikająca z remontu obiektu spowodowała pogorszenie wskaźników siedliskowych), możliwość odtworzenia: możliwe przy średnim nakładzie środków.

Izolacja: C – populacja nieizolowana.

Biorąc pod uwagę ocenę populacji (B), średni stan zachowania (C) oraz ocenę izolacji (C), nadano populacji rozrodczej podkowca w obszarze ocenę ogólną C.

1321 nocek orzęsiony (*Myotis emarginatus*) – populacja rozrodcza

W obszarze Czerna znajduje się jedna z liczniejszych kolonii rozrodczych nocka orzęsionego na Wyżynie Krakowskiej. Jej schronieniem jest strych klasztoru w Czernej.

Jakość danych: G – dane pochodzące z inwentaryzacji.

Populacja: B – wielkość populacji rozrodczej nocka orzęsionego w obszarze wynosi 250-450 osobników, co stanowi mniej niż 15% krajowej populacji gatunku w kontynentalnym regionie biogeograficznym.

Stan zachowania: B – dobry stan zachowania – stan zachowania cech siedliska – elementy dobrze zachowane (parametry siedliskowe ocenione na FV, stanowisko charakteryzuje się stabilnymi warunkami mikroklimatycznymi).

Izolacja: C – populacja nieizolowana.

Biorąc pod uwagę ocenę populacji (B), dobry stan zachowania (B) oraz ocenę izolacji (C), nadano populacji rozrodczej nocka orzęsionego ocenę ogólną B.

Zimująca populacja podkowca małego (1303w) oczekuje na wpis do katalogu przedmiotów ochrony obszaru.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	K03.04		b
H	G05		b
M	G05.01		b
H	E06.02		i
M	G05.04		b
M	B02.04		b
M	G01.04.03		b
L	B03		b
M	H05.01		b
M	K04.01		i
M	D01.01		b
M	I01		i
Oddziaływania pozytywne			
	Działania,	Zanieczyszczenie	Wewnętrzne /

Poziom	zarządzanie [kod]	(opcjonalnie) [kod]	zewnątrzne [i o b]
H	E06.02		i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Michalik i in. 2002. Plan ochrony rezerwatu przyrody "Dolina Eliaszkówki" na okres 1.01.2003 - 31.12.2022. Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie. 2. RDOŚ w Krakowie. 2012. Dokumentacja planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Czarna PLH120034.3. PTPP pro Natura. 2014-2018. Sprawozdania z monitoringu letniego nietoperzy.4. GIOŚ. 2016 i 2021. Raport dla gatunku 1321 nocek orzęsiony – kolonia letnia – na stanowisku Czarna. Państwowy Monitoring Środowiska.5. Nowak J., Grzywiński W. 2017. Zimowe spisy nietoperzy na Wyżynie Krakowskiej w latach 2013-2017 na tle historii badań. Prądnik. Prace i Materiały Muzeum im. prof. Władysława Szafera 27, 93–118.6. Więcek M. 2018. Raport z monitoringu stanu ochrony nietoperzy w obszarze Natura 2000 Czarna PLH120034. RDOŚ w Krakowie.7. Piksa K. 2021. Sprawozdanie z monitoringu chiropterologicznego. Zamawiający: Kopalnia Wapienia „Czatkowice” sp. z o.o.8. Piksa K. 2022. Sprawozdanie z monitoringu chiropterologicznego. Zamawiający: Kopalnia Wapienia „Czatkowice” sp. z o.o.9. Nowak J, Grzywiński W. 2022. Zimowe spisy nietoperzy na Wyżynie Krakowskiej w latach 2018-2022 na tle historii badań. Prądnik. Prace i Materiały Muzeum im. prof. Władysława Szafera 32, 89-106.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL02	50.7	PL03	100.0		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju Nazwa terenu

Rodzaj Pokrycie
[%]

PL03	Park Krajobrazowy Dolinki Krakowskie	-	100.0
PL02	Dolina Eliaszkówki	*	50.7

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

[Powrót](#)

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie
Adres:	Polska Mogilska 25 31-542 Kraków
Adres e-mail:	sekretariat@krakow.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒	Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 20 sierpnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Czerna PLH120034 Link: http://edziennik.malopolska.uw.gov.pl/WDU_K/2014/4770/akt.pdf Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska W Krakowie z dnia 8 czerwca 2018 roku zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Czerna PLH120034 Link: http://edziennik.malopolska.uw.gov.pl/WDU_K/2018/4317/akt.pdf
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐	Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH120034

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--